

Warszawa, 18 lutego 2020

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Szanowni Państwo,

jako przedstawiciele Polskiej Izby Handlu, najszerszej reprezentacji handlu detalicznego w Polsce, zwracamy się z wnioskiem o umożliwienie przedstawienia naszego stanowiska wobec rządowego Projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druki senacki nr 71). Zwracamy uwagę na fakt, że wspomniany dokument to już piąta wersja Projektu, która w fundamentalny sposób różni się merytorycznie od pierwotnej wersji, jaka była przedmiotem konsultacji publicznych przeprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia na przełomie roku. Stoimy na stanowisku, że nowe regulacje o tak wysokim stopniu złożoności oraz wadze wpływu na działalność całych sektorów gospodarki, powinny być uchwalane w trybie pozwalającym na przedstawienie i przedyskutowanie stanowiska strony społecznej.

Podkreślając nasze poparcie dla prozdrowotnych intencji proponowanej ustawy, postulujemy wydłużenie okresu vacatio legis i odsunięcie momentu wejścia w życie projektowanych zmian co najmniej do 1 stycznia 2021 roku. Podkreśliłyśmy że Projekt Ustawy wprowadza całkowicie nowe mechanizmy, m.in. nowe obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców związane z naliczaniem opłat. Z perspektywy przedsiębiorców początek roku naturalnie wyznacza otwarcie kolejnego cyklu realizacji spoczywających na nich obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych, a także wejścia w życie cyklicznie negocjowanych warunków kontraktowych prowadzonej działalności. Dłuższy okres przejściowy zapewni przedsiębiorcom czas niezbędny na dostosowanie prowadzonej działalności do nowych warunków i na przygotowanie odpowiedniego zaplecza (finansowego, prawnego, organizacyjnego, informatycznego), koniecznego do należytej realizacji nowych obowiązków.

Proponujemy poniższą modyfikację projektu:

**Propozycja poprawki do projektu ustawy
o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów
(druki senacki nr 71)**

W ustawie o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk senacki nr 71) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.”

Uzasadnienie

Celem poprawki jest wydłużenie przewidzianego w projekcie ustawy okresu *vacatio legis* do 1 stycznia 2021 r. Obecnie przewidziany w ustawie termin 1 lipca 2020 r. należy uznać za stanowczo zbyt krótki.

Po pierwsze – ze względu na przewidywany czas trwania prac legislacyjnych, który uniemożliwia adresatom nowej regulacji przygotowanie się na jej wejście w życie i nie służyłoby osiągnięciu deklarowanych w uzasadnieniu celów (m.in. w postaci wprowadzenia odpowiednich zmian w procesach produkcyjnych, recepturach produktów, planowaniu asortymentu itd.).

Po drugie – wskazane jest skoordynowanie wejścia w życie nowych przepisów z rozpoczęciem nowego roku podatkowego. Zarówno ze względu na to, że projektowane opłaty wykazują cechy daniny

publicznej, objętej szczególnymi wymogami co do sposobu ich procedowania i zakazem wprowadzania zmian w trakcie roku podatkowego, jak i ze względu na rytm funkcjonowania gospodarki, w tym czas obowiązywania kontraktów wiążących poszczególnych uczestników obrotu, najczęściej negocjowanych i zawieranych w cyklu rocznym.

Po trzecie – ze względu na poziom skomplikowania i objętość projektowanej regulacji przedsiębiorcy mogą mieć trudności z prawidłowym zrozumieniem i wykonaniem nowych obowiązków. Szczególnie narażeni na te trudności będą najmniejsi polscy przedsiębiorcy, którzy często nie dysponują odpowiednim zapleczem organizacyjnym, kadrowym i technologicznym, niezbędnym do tak szybkiego dostosowania działalności do nowych warunków.

Szanowni Państwo,

chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na fakt, że projektowana ustawa zasadniczo zmienia funkcjonowanie rynku handlu detalicznego i będzie miała ogromny wpływ na sytuację wszystkich jego uczestników, a w szczególności polskich przedsiębiorców, dla których napoje i alkohol stanowią znaczące źródło przychodów. Niezależnie od prozdrowotnych założeń jej twórców, projektowana Ustawa ma tak szeroki zakres oddziaływania na rynek, że znajdzie także swoje odbicie we wskaźnikach makroekonomicznych i może negatywnie wpłynąć na sytuację całych sektorów gospodarki. Projekt Ustawy wprowadza dla przykładu całkowicie nowe mechanizmy, m.in. nowe obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców związane z naliczaniem opłat. Co także istotne, z uwagi na szereg nieścisłości i poziom skomplikowania projektowanej ustawy, polscy przedsiębiorcy, zwłaszcza ci najmniejsi, zostaną postawieni wobec konieczności znalezienia instrumentów prawno-administracyjnych do wyjaśnienia i zrozumienia nowych obowiązków wynikających z Ustawy oraz przystosowania swoich systemów informatycznych do prawidłowego naliczania opłat.

Pozwalamy sobie wyrazić obawę, że projektowana Ustawa w jej obecnym kształcie, biorąc pod uwagę planowany termin jej wejścia w życie i sposób procedowania, może odnieść skutek odwrotny do zamierzonego. Ulokowanie obciążeń finansowych na kolejnych etapach łańcucha dystrybucji, z dala od jego początku, czyli producenta, zwiększa ryzyko nieszczelności systemu i może zwiększyć szarą strefę w obrocie towarami objętymi projektowanymi opłatami. Nieszczelność systemu i przeniesienie części obrotu do szarej strefy spowoduje nie tylko obniżenie poziom finansowania celów zdrowotnych, ale też spadek przychodu budżetu państwa osiągną z tego obrotu na podstawie innych przepisów. W naszej ocenie zapewnienie racjonalnego czasu na dostosowanie się przedsiębiorców do wypełniania nowych obowiązków zapewni większą skuteczność regulacji – wcześniej niż przed rozpoczęciem nowego roku kalendarzowego mogą być niezdolni do prawidłowego naliczenia i uiszczenia wymagalnych opłat, co dotyczy zwłaszcza drobnych, polskich przedsiębiorców.

Z poważaniem,

Waldemar Nowakowski

Prezes Polskiej Izby Handlu